

**Miljø- og
Ligestillingsministeriet**
Departementet

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg

Den 13. juni 2025
Sagsnummer: 2021-1298
MIM 35-25

./.

Vedlagt fremsendes til udvalgets orientering notat om reviderede kriterier for inden- og udendørs maling miljømærket med EU Ecolabel (komitesag).

Forslaget er sat til afstemning i EU's miljømærkekomite den 23. juni 2025.

Forslaget vurderes at medføre et forbedret miljøbeskyttelsesniveau i Danmark og i EU, idet miljømærkekriterierne nu dækker produkter, der tidligere ikke kunne miljømærkes, ligesom produkter med indhold af PFAS (per- og poly-fluoralkylstoffer) ikke kan miljømærkes.

Regeringen kan støtte forslaget.

Med venlig hilsen

Magnus Heunicke / Henrik Hedeman Olsen

Komitesag

MIM 35-25
Den 12. juni 2025

Komiténnotat til Folketingets Europaudvalg

om reviderede kriterier for inden- og udendørs maling miljømærket med EU Ecolabel (komitesag)

Nyt notat.

Resumé

Kommissionen har den 28. maj 2025 fremsendt forslag til beslutning om reviderede miljømærkekriterier for produkter mærket med EU Ecolabel til produktgruppen inden- og udendørs maling, der omfatter maling-, lak- og coatingprodukter til brug på flader af træ-, metal-, plast- og mineralsk underlag (fx gulve, vægge, lofter, terrasser og facader) samt visse specialprodukter til overfladecoating af fx plast, metaller, træ og cement i og på bygninger, som omfatter gulvbelægninger, korrosionsbeskyttende belægninger, vandtætningsbelægninger, radiatormaling og tilhørende grundere. Som et nyt område foreslår Kommissionen at udvide produktområdet til at omfatte vandbaserede sprayprodukter til inden- og udendørs brug, hvor malingen påføres via en spraydåse. Fra dansk side giver det anledning til bekymring pga. risikoen for indånding af aerosoler. Miljømærkekriterierne omfatter ikke bl.a. produkter til autoreparationslak, antibegroningsmalinger og træimprægneringsprodukter.

Forslaget vurderes at medføre et forbedret miljøbeskyttelsesniveau i Danmark og i EU, idet miljømærkekriterierne nu dækker produkter, der tidligere ikke kunne miljømærkes, ligesom produkter med indhold af PFAS (per- og poly-fluoralkylstoffer) ikke kan miljømærkes. Forslaget er sat til afstemning i EU's miljømærkekomite den 23. juni 2025. Regeringen kan støtte forslaget.

Baggrund

Kommissionen har den 28. maj 2025 fremsat forslag til beslutning om reviderede miljømærkekriterier til inden- og udendørs maling- lak- og coatingprodukter (herefter 'maling') med EU Ecolabel (EU's miljømærke, tidligere EU-Blomsten). Forslaget har hjemmel i artikel 7 og 8 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 66/2009 af 25. november 2009 om EU Ecolabel. Forskriftudvalget træffer afgørelse i sager om miljømærkekriterier efter forskriftprocedure med kontrol (art. 5a i Rådets afgørelse 1999/468/EF, som ændret ved Rådets afgørelse 2006/512 af 17. juli 2006), jf. art. 16, stk. 2 i EU-forordningen for EU Ecolabel. Hvis der i komiteen er kvalificeret flertal for et forslag, udsteder Kommissionen beslutningen, når Parlamentet har gennemført en legalitetskontrol af forslaget inden for tre måneder. Opnås der ikke kvalificeret flertal i komiteen, forelægger Kommissionen sagen for Rådet og underretter samtidig Europa-Parlamentet. Hvis der i Rådet er kvalificeret flertal imod et forslag, skal Kommissionen behandle sagen på ny. Vedtager Rådet forslaget med kvalificeret flertal eller udtaler Rådet sig ikke inden en frist på højst to måneder, kan Kommissionen udstede beslutningen, når Parlamentet har gennemført en legalitetskontrol af forslaget inden for fire måneder

fra Kommissionens forelæggelse. Forslaget er sat til afstemning på møde Kommissionens forskriftudvalg for EU-miljømærket den 23. juni 2025.

Formål og indhold

Forslaget indeholder kriterier for miljømærkning af maling med EU Ecolabel til indendørs- og udendørs brug og følgende anvendelsesområder: maling-, lak- og coatingprodukter til anvendelse på overflader af træ, metal og plast (fx gulve, vægge, lofter, terrasser og facader) samt mineralsk underlag (mursten, murværk eller puds). Malingen kan være transparent eller dækkende.

De gældende miljømærkekriterier falder inden for EU's VOC direktiv (2004/42/EF), jf. bilag 1 og anvendelsesområderne (vandbaseret maling til bygningsdeles overflader indendørs og udendørs træbeskyttelsesmaling) beskrevet i *underkategorierne 1.1(a) til (h)*. Linoliemaling samt pulverprodukter (fx kalkmaling), der opløses i vand, kan også miljømærkes med EU Ecolabel, så længe, at miljømærkekravene overholdes.

Kommissionen foreslår at udvide EU-miljømærkets anvendelsesområde til VOC direktivets *underkategorier 1.1 (i) og (j)*, nærmere bestemt en- og tokomponent specialoverfladebehandlingsmidler baseret på filmdannende materiale beregnet til anvendelser, der kræver særlige egenskaber som f.eks. primere og toplag til plast, primere til jernunderlag, primere til reaktive metaller som f.eks. zink og aluminium, korrosionshindrende toplag, overfladebehandlingsmidler til gulve, herunder træ- og cementgulve, og midler med graffitiafvisende egenskaber.

Endelig foreslår Kommissionen at udvide EU-miljømærkets anvendelsesområde til også at omfatte vandbaserede maling- og lakprodukter på spraydåse (spraymaling). EU Ecolabel licens kan efter forslaget ikke gives til spraymaling, der markedsføres som alternativ til almindelige væg- og loftmalinger. Spraymalingen, der vil kunne miljømærkes, er beregnet til særlige opgaver på mindre overflader, fx radiatorer.

EU Ecolabel kan ikke gives til deciderede auto- eller autoreparationslak, pulverlak/-maling, antibegroningsmaling, træimprægneringsprodukter, træolier, puds, fugemasser, klæbemidler, cementmaling, vejmarkeringsmaling, antigrffitimaling, maling med flammehæmmende egenskaber samt produkter markedsført med desinficerende egenskaber.

De gældende miljømærkekriterier blev vedtaget i 2014 (og teknisk tilpasset ved Kommissionsbeslutninger i 2016, 2020 og 2021) og forlænget i 2022 med 3 år til 31. december 2025. En opgørelse pr. marts 2025 viser, at der er 217 virksomheder med licens til et eller flere EU-miljømærkede malingprodukter i EU, heraf fem virksomheder i Danmark, samt 36.960 forskellige typer af maling- og lakprodukter i EU, heraf 217 i Danmark. Kommissionen foreslår, at EU Ecolabel kriterierne kommer til at gælde til 31. december 2033.

Kvalitet og miljøbeskyttelsesniveau

Generelt er kriterierne fastholdt på samme niveau som de nuværende kriterier fra 2014 for så vidt angår *kvalitetskrav* (dækkeevne, rækkeevne, vaskbarhed, vejrbestandighed), *VOC-indhold* og *hvid pigment* (titaniumdioxid, TiO₂). Det vurderes, at miljøbeskyttelsesniveauet forbedres på flere områder, og generelt vurderes de foreslåede kriterier at være på niveau med det nordiske miljømærkes, Svanemærkets, kriterier for maling med samme anvendelser.

Kemikaliekrav

VOC-indhold. Indholdet af flygtige forbindelser, VOC (flygtige organiske forbindelser) i almindelig inden- og udendørs maling er gennemgående fastsat i intervallet 10 gram (typisk vægmaling) til 60 gram (lak til træ) pr. liter. VOC-kravene er på niveau med de krav, som er fastsat for Svanemærket, og EU-miljømærkekravene ligger gennemsnitligt under halvdelen af de gældende VOC-krav til vandbaserede malingprodukter, som er fastsat i VOC-direktivet.

VOC-emission. Der stilles et nyt krav om måling af afdampningen af TVOC'er (totalindhold af VOC og semiflygtige organiske forbindelse, SVOC) i maling til indendørs brug. Kravet er, at niveauet skal være reduceret til under 3.000 µg/m³ efter 3 dage og under 300 µg/m³ efter 28 dage.

VOC-indhold i spraymaling. Der stilles krav til det samlede VOC-indhold i spraymalingen og i drivmidlet (290 g/l). Sammenlignes det samlede VOC-indhold (drivmiddel og opløsningsmiddel) vil en typisk vandbaseret spraymaling indeholde op til halvdelen af det VOC-indhold, som er i spraymaling baseret på organiske opløsningsmidler.

Kommissionen oplyser, at klimapåvirkningen ved at anvende vandbaseret spraymaling kan reduceres med 58 % ved at udskifte spraymaling baseret på organiske opløsningsmidler til vandbaseret spraymaling. Der produceres 300 millioner dåser spraymaling om året i EU, hvoraf 80 % vurderes at falde inden for EU-miljømærkets produktgruppe. Da spraymaling baseret på organiske opløsningsmidler samtidigt udgør den største andel af markedet (98 %), er der et stort miljømæssigt potentiale for at reducere VOC udslippet ved at substituere spraymaling med organiske opløsningsmidler og overgå til vandbaseret spraymaling. EU Ecolabel kriterierne fordrer, at der medfølger vejledning til brugeren om at benytte personlige værnemidler.

Produktets faremærkning. Det brugsklare malingprodukt må ikke være tilsat indholdsstoffer, hvis disses miljø- eller sundhedsfareklassificering resulterer i, at produktet skal faremærkes som værende kræftfremkaldende, mutagent, reproduktionstoksisk, akut toksisk, have en aspirationsfare, værende specifikt målorgantoksisk, luftvejs- eller hudsensibiliserende, farligt for vandmiljøet, farligt for ozonlaget, hormonforstyrrende, persistent, bioakkumulerende og toksisk (PBT) eller persistent, mobilt og toksisk (PMT) i overensstemmelse med CLP-forordningen 1272/2008/EF. Faremærkningskravet betyder bl.a., at EU-miljømærket maling ikke må indeholde methyl-isothiazolinon i koncentrationer over 0,0015 pct. Se også kravet til PT6-konserveringsmidler nedenfor.

Undtagelse gælder for: Udendørsmaling med produktfareklassificeringen H412 og H413 undtages for kravet til produktets faremærkning, hvis klassificeringen skyldes PT7-biocidstoffer i træbeskyttelsesmalings overfladefilm.

Begrænsning af miljøfarlige indholdsstoffer: Malingprodukter med EU Ecolabel må som udgangspunkt ikke tilsættes miljøfarlige stoffer i koncentrationer over 0,010 % (vægt-%), og hvis indholdsstoffet tilhører en af fareklasserne (med tilhørende relaterede H-klasser): Farlig for vandmiljøet (kat. 1, 2, 3 og 4), farlig for ozonlaget.

Begrænsning af sundhedsskadelige indholdsstoffer: Malingprodukter med EU Ecolabel må som udgangspunkt ikke tilsættes sundhedsskadelige indholdsstoffer i koncentrationer over 0,010 % (vægt-%), og hvis indholdsstoffet tilhører en af fareklasserne (med tilhørende relaterede H-klasser): Kræftfremkaldende, mutagene eller reproduktionstoksisk (CMR, kat. 1A, 1B og 2), akut toksisk (kat. 1, 2 og 3), specifik målorgantoksicitet (kat. 1 og 2), respiratorisk sensibilisering eller hudsensibilisering (kat. 1A og 1B), stof med hormonforstyrrende virkning for menneskers sundhed og miljøet (kat. 1 og

2), persistent, bioakkumulerende og toksisk (PBT og vPvB), persistent, mobil og toksisk (PMT og vPvM).

Undtagelser. Er tilsætning af et indholdsstof nødvendigt for malingproduktets kvalitet og funktion, kan Kommissionen afvige miljømærkekriterierne ved at vedtage en undtagelse for et kemisk indholdsstof eller en kemisk gruppe fra ovenstående kemikaliekrav. Kommissionen kan dog også vælge at skærpe anvendelsesbegrænsningen til under 0,010 %.

Indholdsstoffer kan ikke undtages, hvis de opfylder kriterierne for *særligt problematiske stoffer*, SVHC, artikel 57 i forordning (EF) nr. 1907/2006, og som en del af proceduren beskrevet i artikel 59 i nævnte forordning er opført på kandidatlisten over stoffer, der giver anledning til særlig bekymring.

Listen over undtagelser omfatter bl.a. følgende stofgrupper og indholdsstoffer, der anvendes i koncentrationer over 0,010 %. Værdierne i parentes gælder det maksimale indhold:

Konserveringsmidler (PT6 'in-can' konservering i inden- og udendørsmaling). Totalt indhold af PT6-konserveringsmidler i alle typer indendørsmaling (0,080 %). Udvalgte konserveringsmidler: Bronopol (0,030%), fri formaldehyd (0,0010 %); IPBC (0,08 %); gruppen af isothiazolinoner (0,040 %); benz-isothiazolinon/BIT (0,036 %) og methyl-isothiazolinon/MIT (0,0015 %); octyl-isothiazolinon/OIT (0,0015 %). Tonesystemer til toning af færdige farveblandinger (0,2 % konserveringsmidler).

Biocider (PT7 'overfladefilm'), alge- og svampehæmmende filmhinde. I indendørs vådrumsmaling er grænsen for det maksimale indhold (0,10 %) og for udendørs maling (0,5 %). Udvalgte konserveringsmidler er undtaget: Benz-isothiazolinon (0,50 %) og IPBC (0,25 %).

Pigmenter: Titandioxid (1 %). Pigmenttilsætningsstoffer: Trimethylolpropan, TMP (0,05 %). Bindemiddel: Adipinsyredihydrazid, ADH (1,0 %) og restreaktionsprodukter: Metanol (1,0 %). Kommissionens vurdering er fortsat, at flere af disse indholdsstoffer er nødvendige for produktets tekniske funktion og kvalitet, og der er i revisionen ikke blevet udpeget substitutionsmuligheder.

Ikke-tilladte indholdsstoffer (udvalgte). Der er opsat krav, der begrænser eller udelukker anvendelsen af visse indholdsstoffer. Følgende indholdsstoffer (eller kemiske stofgrupper) må ikke aktivt tilsættes eller indgå i en EU-miljømærket maling i koncentrationer over 0,010 % (vægt-%):

- *ftalater* som stofgruppe (de eksisterende kriterier udelukkede kun de grupper af ftalater, der var oplistet på REACH-forordningens (1907/2006/EU) kandidatliste);
- *Syntetiske polymermikropartikler*, jf. REACH's definition, må ikke aktivt tilsættes, med mindre der kan redegøres for hvordan det tilsatte SPM forbedrer malingens overordnede miljøperformance. (nyt krav i forhold til de eksisterende kriterier);
- *organotin-forbindelser* (nyt krav i forhold til de eksisterende kriterier);
- *PFAS-stoffer* (de eksisterende kriterier gav mulighed for at anvende visse PFAS-stoffer i vandafvisende maling, fx til vådrumsmaling);
- *parfumestoffer*, der er opført på EU-Kosmetikforordningens bilag 2 og 3 (nyt krav i forhold til de eksisterende kriterier);
- *biphenolstoffer* på EU's ECHA Agenturs liste over stoffer, der skal analyseres for hormonforstyrrende egenskaber.

Kvalitetskrav og forbrugeroplysning

EU-miljømærkede malingprodukter skal gennemgå relevante standardiserede kvalitetstest for dækkeevne, rækkeevne, vaskbarhed, vejrbestandighed og emission af TVOC. Forbrugeren skal på

emballagen eller produktet oplyses om muligheder for at reducere malingspild, hvordan maling kan genanvendes samt affaldshåndtering af det brugte miljømærkede malingprodukt.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet vil få forelagt sagen som et led i forskriftproceduren med kontrol med henblik på legalitetskontrol

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at det følger heraf, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Miljømærkeordningen er frivillig. Beslutninger om miljømærkekriterier i medfør af EU's miljømærkeforordning er direkte gældende i EU-medlemslandene.

Konsekvenser

Forslagets lovgivningsmæssige konsekvenser

En vedtagelse af forslaget har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

Statsfinansielle konsekvenser

Forslaget har ingen væsentlige statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller konsekvenser for EU's budget.

Erhvervsadministrative konsekvenser

Forslaget vurderes ikke at medføre væsentlige erhvervsøkonomiske konsekvenser, idet der er tale om frivillig ordning.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget skønnes ikke at have væsentlige samfundsøkonomiske konsekvenser.

Beskyttelsesniveauet og andre konsekvenser

Nærværende forslag vurderes at påvirke beskyttelsesniveauet positivt, idet forslaget omhandler revision og stramning af eksisterende miljømærkekriterier.

Høring

Danmarks Miljømærkenævn er blevet orienteret om forslaget. Forslaget har 6. – 10. juni 2025 været i høring i EU-Miljøspecialudvalget. Der er indkommet følgende høringssvar:

Rådet for Grøn Omstilling udtrykker bekymring for indholdet af konserveringsmidler, særligt methylisothiazolinon (MIT) i koncentrationer over 0,0015 pct. Miljøstyrelsen har i afsnittet om produktets faremærkning præciseret, at dette betyder, at MIT ikke kan indgå i koncentrationer over 0,0015 pct.

Danmarks Farve- og Limindustri udtrykker bekymring for et miljømærkekrav om, at mikroplastpartikler ikke må tilsættes med andet formål end at være en del af den filmdannende malingsoverflade. Miljøstyrelsen oplyser, at EU-miljømærkekravet skal ses i forlængelse af et generelt krav om, at indhold af syntestestiske polymer mikroplastpartikler (SPM) i al maling fra 17. oktober 2025 skal deklareres på produktet. Dette er en konsekvens af en ændring af bilag 17 til REACH forordningen 1906/2007/EF.

Det er Miljøstyrelsens vurdering, at kravet vedrørende mikroplastpartikler primært sigter mod at forebygge tilsætning af mikroplastpartikler, fx i form af farvede eller ufarvede glimmerstykker, der alene har til formål at ændre udtrykket af malingens overflade, og som ikke forbedrer de miljømæssige egenskaber ved malingen. Miljøstyrelsen vil opfordre Kommissionen til i samarbejde med medlemsstaterne at fastsætte harmoniserede guidelines til tolkning af dette miljømærkekrav.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

På baggrund af tidligere afstemninger om lignende EU-miljømærkeforslag forventes der at være et kvalificeret flertal for forslaget blandt medlemsstaterne.

Regeringens generelle holdning

Fra dansk side vurderes det, at kravene er skærpet på en række væsentlige punkter. Dette gælder især i forhold til brugen af PFAS, ftalater og begrænsningen ved tilsætningen af visse parfumestoffer samt, at der stilles krav om, at indendørs maling skal overholde testkrav for afdampningen af flygtige organiske forbindelser, hvilket er relevant for indeklimaet.

Flere medlemslande og Danmark har arbejdet for, at spraymaling ikke skal kunne miljømærkes. Det nordiske Svanemærkes kriterier omfatter fx ikke spraymaling. Kommissionen har imidlertid fundet det vigtigt at nyttiggøre potentialet ved spraymaling i forhold til reduktion af VOC.

Fra dansk side er der bekymring for indånding af aerosoler ved brugen af spraymaling, og hvor særligt indholdet af biocider giver anledning til bekymring. Derfor vil Danmark lægge stor vægt på, at spraymaling ikke er en del af produktgruppedefinitionen i EU Ecolabel, alternativt at kun spraymaling til anvendelse udendørs bliver en del af produktgruppen.

På baggrund af en samlet vurdering af forslaget agter regeringen at stemme for EU-miljømærkekriterierne.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.